

שמא תאמר: ליניף וליההדר ליניף יניפו כמה פעמים, אף זה אי אפשר:

כי "תנופה" אחת אמר רחמנא [ויקרא ז ל: "ידיו תביאנה את החזה להניף אותו תנופה לפני ה'"] ולא "תנופות" הרבה. (5)

נעשית בכל בעלי הקרבן, שהרי: היכי ליעביד [כיצד יעשו]:

ליניפו כולו בהדי הדדי [יניפו כולם כאחד, ידו של זה תחת ידו של זה], קא היא חציצה. (4)

הפירוש המיוחס לרש"י; [ולכאורה היה אפשר לפרש, שהמיעוט הוא על תנופת הכהן, מה שלא שייך בסמיכה, אלא שהכתוב "תנופה" בענין תנופת הבעלים הוא דכתיב; או אפשר כדברי רש"י מכתב יד המובאים בהערה לעיל].

ולשון הרמב"ם [מעשה הקרבנות ג ט]: שכולן סומכין עליו זה אחר זה, לא יסמכו בבת אחת; ובקריית ספר ביאר, שהוא קפידא שלא לסמוך בבת אחת, ומשום חציצה; אך בכתבי הגר"ז בתחילת תמורה מבאר, שאין צריך לסמוך בבת אחת.

ובתוספתא דמנחות י ד מבואר, שבשאר קרבנות אין סומכין כאחד, ואילו באיל המילואים [בהקמת המשכן] סומכים "אהרן ובניו כאחד", וביאר שם הגר"ז, דבסתם שותפין אין זה בעלות אחת, אלא לכל אחד בעלות בפני עצמה בקרבן, ולכן אין סומכים בבת אחת, אבל באיל המילואים היתה הבעלות לאהרן ובניו כאחד, ובעלות אחת היא וטעונה סמיכה כאחד.

וכפירוש הזה יש לפרש גם אם כוונת התוספתא היא לומר, שלא יסמכו בבת אחת ומשום חציצה, ומשום שאם בעלות אחת היא אין בזה משום חציצה, וכפי שנתבאר בהערה לעיל בשם הקהלות יעקב, וכן מבוארת סברא זו בכתבי הגר"ז שם, ראה שם.

ואולם העירו האחרונים, שאם טעם התוספתא הוא משום שבעלות אחת היא, אם כן למה מבואר בתוספתא שם, דבפר העלם דבר של ציבור, היו סומכים הסנהדרין בזה אחר זה, ואף שכפשוטו בעלות אחת היא.

4. א. אף על גב דמין במינו אינו חוצץ, מכל מקום פירכא היא; ועוד מידי דלאו אורחיה סברא הוא דחוצץ [והביאו ראיות לזה]; תוספות סוכה לו א ד"ה כי.

ב. כתב ברש"י מכתב יד: ואי קשיא, הא אמרינן לעיל סא ב "כהן מניח ידו תחת ידו תחת יד הבעלים ומניף", והוי ידו חציצה?! לא אקפיד, משום דעיקר תנופה בבעלים כדכתיב "על כפי הנזיר".

ובתוספות בקדושין לו ב ד"ה מכניס תירצו: לא דמי, הכא היינו טעמא דלא הוי חציצה בכי האי גוונא, לפי שגזירת הכתוב הוא דבעינן כהן ובעלים, אבל התם גבי שני שותפין חשיב כי האי גוונא חציצה ... לפי שאינה גזירת הכתוב שיהיו שניהם מניפין; וראה עוד שם ישוב אחר.

ובקהלות יעקב [קדושין סימן לג] ביאר את תירוצם הראשון, דכששניהם מצוה אחת וסיבה אחת לשניהם, אזי נחשבים הם כחד לענין חציצה; אבל בשותפין כל אחד מתחייב מחמת חלקו שלו שיש לו באותו קרבן, דמחמת חלקו הוא בעלים להצריכו תנופה, וחלקו של זה לא הוא חלקו של זה והן סיבות מיוחדות לכל אחד מהשותפין להצריכם תנופה, וכל כי האי גוונא לאו בני חדא ביקתא נינהו, שנאמר דכולהו כחד חשיבי ואינם חוצצין זה לזה; ראה שם ראיות ליסוד זה, וראה עוד שם.

5. אבל גבי סמיכה שלא נאמר לשון "סמיכה" בהתיחסות לקרבן אלא בהתיחסות לבעלים, שפיר יש לומר שסמוך כל אחד מבעלי הקרבן בזה אחר זה, כדי שלא תהא חציצה; על פי